

GAZİ ÜNİVERSİTESİ DOKTORA EĞİTİM-ÖĞRETİM UYGULAMA ESASLARI

Aday Başvuru ve Kabulü

MADDE 1– (1) Doktora programlarına başvuru süreci üniversite tarafından ilan edilen takvime uygun olarak yürütülür. Başvuru kriterleri, başvuru süreci ve bilimsel hazırlık uygulanacak alanlar Enstitü/Ana Bilim/Bilim Dalı ağ sayfasından ilan edilir.

(2) Asgari başvuru kriterleri belirlenirken Yükseköğretim Kurulu Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği, Gazi Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

(3) Başvuruya ilişkin asgari kriterler, (ALES, yabancı dil, AGNO vb.) Ana Bilim/Bilim Dalları Akademik Kurulları tarafından belirlenerek Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora programlarına başvurularında ALES puan şartı aranmaz ve bu adayların değerlendirme işlemlerinde ALES puanı 70 olarak hesaplanır.

(4) Doktora programlarına yüksek lisans diplomasına veya Yükseköğretim Kurulunca verilmiş yüksek lisans denklik/okul tanıma belgesine sahip olan adaylar başvurabilir.

(5) Başvuru sırasında adaylar aşağıda istenen belgeleri çevrim içi başvuru sistemine başvuru süresi içinde eksiksiz olarak yüklemek zorundadır. Belgelerini sisteme yüklemeyen ya da eksik yükleyen adayların başvuruları iptal edilir.

a) ALES sonuç belgesi (elektronik olarak doğrulanabilir nitelikte),

b) Yabancı dil belgesi (elektronik olarak doğrulanabilir nitelikte),

c) Doktora programına başvuran adayların lisans ve yüksek lisans diploması ya da mezuniyet belgesi, lisans veya yüksek lisans programını yurtdışında tamamlamış adaylardan diplomaları ile birlikte Yükseköğretim Kurulundan alınan denklik/okul tanıma belgesi,

ç) Diplomaya esas teşkil eden AGNO'sunu içeren öğrenci not dökümü belgesi,

d) Biyometrik özellikli vesikalık fotoğraf,

e) Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı/pasaport,

f) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan erkek adaylar için son bir hafta içinde alınmış askerlik durum belgesi.

(6) Hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli tıp, eczacılık, dış hekimliği, veteriner fakültesi mezunu veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre kazanılan uzmanlık yetkisine sahip adaylar, tezli yüksek lisans derecesine sahip sayılır. İlgili program için gerekli olan asgari şartları sağlamak koşuluyla doktora programlarına başvurabilirler.

(7) Programlara başvuran adaylar için başvuru puanının türünde ALES, AGNO, yabancı dil puanı ile Yükseköğretim Kurulunca denkliği verilmiş sınavların eşdeğer puanları Enstitü ağ sayfasında ilan edilir.

(8) Yabancı dilde yürütülen programlara başvuracak adayların, ilgili eğitim dilinde alması gereken yabancı dil puanı ilgili Enstitü ağ sayfasında ilan edilir. Yabancı diller üzerine yürütülen programlarda programa başvuracak adayların ikinci yabancı dil puanı isteniyorsa ilgili Enstitü ağ sayfasında ilan edilir.

(9) Yabancı dil ile ALES veya eşdeğer sınav puanları Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen süreler içinde geçerlidir.

(10) Adaylar üniversitemizdeki en çok iki doktora programına başvurabilir. İki programı da kazanması halinde yalnızca bir programa kayıt yaptırabilirler. Açık kalan kontenjana yedek aday listesinden öğrenci kabul edilir.

(11) Adaylar başvurunun her aşamasında vermiş oldukları bilgilerin doğruluğundan sorumludur. Gerçek dışı beyanda bulunanların başvuruları iptal edilir.

Başvurular, Giriş Sınavı, Değerlendirme ve Sonuçların İlanı

MADDE 2– (1) Başvuru koşullarını sağlayan adayların, ALES puanı (%50'den az olmamak koşulu ile), yabancı dil puanı, AGNO'su ve/veya yazılı/mülâkat bilimsel değerlendirme ölçütleri Ana Bilim/Bilim Dalları Akademik Kurulları tarafından önerilir ve Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanarak Enstitü/Ana Bilim Dalı ağ sayfasında ilan edilir. Adaylar değerlendirme ölçütlerine dayalı hesaplanan puana göre en yüksekte başlanarak sıralanır.

(2) Yazılı ve/veya mülâkat bilimsel değerlendirme sınavını uygulayan programlarda ilan edilen kontenjanın üç katı kadar aday değerlendirme sınavına alınır. Bilimsel değerlendirme sınavına girecek adayların bilgileri ilgili Enstitü tarafından Enstitü resmi ağ sayfası ve ilgili Ana Bilim Dalı ağ sayfasında ilan edilir. Adayların ilan edilen sınav günü ve saatinde, yanlarında Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı ya da pasaport ile sınav yerinde olmaları gerekir. Aksi takdirde sınava alınmazlar. Sınava girmeyen/giremeyen adaylar başarısız olarak değerlendirilir.

(3) Yazılı ve sözlü değerlendirme sınavı birlikte yapılan programlarda; bilimsel değerlendirme sınav puanı yazılı sınavın %50'si ve sözlü sınavın %50'si alınacak şekilde hesaplanır.

(4) Doktora giriş bilimsel değerlendirme sınavı, yazılı ve/veya sözlü sınavlardan oluşur. Yazılı ve/veya mülâkat bilimsel değerlendirme sınav notu yüz (100) üzerinden altmış (60) puanın altında olanlar başarısız olarak değerlendirilir ve sıralamaya alınmaz. Yazılı ve sözlü sınavın birlikte yapıldığı programlarda aday yazılı sınavdan en az 60 puan almak zorundadır. Yazılı sınavdan 60 puanın altında alan adaylar başarısız kabul edilir ve sözlü sınava giremez. Aday sözlü sınavdan da en az 60 puan almak zorundadır. Adayın doktora giriş bilimsel değerlendirme sınavlarından ortalama en az 60 puan almak zorunluluğu vardır.

(5) Öğrencilerin programa yerleştirme puanı hesaplanırken ALES, not ortalaması ve bilimsel değerlendirme sınav puanı akademik birimler tarafından belirlenmiş oranlarda hesaplanarak sıralamaya sokulur.

Sıralama puanı (ALES+Yabancı Dil+AGNO+Bilimsel Değerlendirme Sınavı) 60 ve daha yüksek olan adaylar yukarıdan aşağıya doğru sıralanarak ilan edilen kontenjan dâhilinde ilgili programlara yerleştirilir.

(6) Yabancı uyruklu ve protokol kapsamında başvuru yapan adayların değerlendirilmesi ve sıralanması kendi kontenjanı dâhilinde yapılır ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile karara bağlanır.

Programlara Kesin Kayıt İşlemleri

MADDE 3– (1) Başvuru sürecinde istenen tüm belgeleri süresi içinde sisteme yüklemeyen adayların kesin kayıt hakkı bulunmaz.

(2) Programın başvuru koşullarını, gerekli belgelerini ve öğrenci kabulüne ilişkin uygulama esaslarında belirtilen diğer koşulları sağlamak kaydıyla başka bir yükseköğretim kurumunun doktora programında en az bir yarıyılını tamamlamış ve yarıyıl başına en az iki ders almak koşuluyla aldığı derslerin tamamından en az BA harf notu ile başarılı olmuş bir Araştırma Görevlisi, talebi halinde, ilgili Ana Bilim/ Bilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla Enstitüde yürütülen aynı Ana Bilim/Bilim Dalı programına (Ana Bilim Dalının en son alım kriterlerinden az olmamak şartıyla belirlenen kriterlere göre) sınavsız geçiş yapabilir. Harf notu uyumsuzluğunda Gazi Üniversitesince kabul edilen not çizelgesi kullanılır.

(3) İlgili Enstitü tarafından ağ sayfasında ilan edilen genel şartlar ve başvurduğu programın özel şartlarını sağlamadığı veya eksik/yanlış beyanda bulunduğu kesin kayıt sonrası tespit edilen adayların, ders kaydı yapmış olsa dahi kesin kayıt hakları iptal edilir.

Doktora Programları Arası Geçiş ve Yatay Geçiş

MADDE 4– (1) Lisans sonrası doktora programına (bütünleşik doktora) kayıtlı öğrenciler, 60 kredilik derslerini başarı ile tamamlamış ise kayıtlı oldukları Ana Bilim Dalındaki aynı isimli tezli veya tezsiz yüksek lisans programına geçebilirler.

(2) Programlar arasında (bütünleşik doktora programları) geçiş bir kez yapılabilir. Geçiş yapan öğrencilerin dosyası yeni doktora programına aktarılır ve eski programla ilişkisi kesilir. Bütünleşik Doktora Programları arası geçiş yapan öğrencilerin, önceden kazanılmış yeterliliklerinin tanınması ve intibak işlemleri Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla Senato tarafından belirlenen usul ve esaslara göre düzenlenir.

Bilimsel Hazırlık Programı Uygulaması

MADDE 5– (1) Bilimsel hazırlık programında alınacak dersler, doktora programlarına başvuracak adaylar için başvuru kriterleri ile birlikte Ana Bilim/Bilim Dalı Akademik Kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla ilgili Enstitü/Ana Bilim/Bilim dalı ağ sayfasında ilan edilir.

(2) Bilimsel hazırlık programındaki ders kaydı, öğrenciler tarafından yapılır ve Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığı tarafından onaylanır.

(3) Bilimsel hazırlık programındaki her öğrenci için alınacak bütün dersler Ana Bilim Dalı Başkanlığınca her dönem ilgili forma işlenir ve program boyunca bilimsel hazırlık derslerinde değişiklik yapılamaz. Doktora Tezine Hazırlık, Doktora Tez Çalışması ve Seminer dersleri bilimsel hazırlık öğrencileri tarafından alınamaz. Danışman ataması yapılamaz.

(4) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıdır. Yaz öğretimi bu süreye dahil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olmayan öğrencinin ilişkisi kesilir. Bu programda geçirilen süre doktora programı süresine dahil edilmez.

(5) Disiplinler arası programlarda bilimsel hazırlık uygulanmaz.

(6) Bilimsel hazırlık dersleri, ilgili doktora programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine sayılamaz.

(7) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili derslere devam, sınavlar, ders notları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer esaslar için öğrencinin ders aldığı programın mevzuat hükümleri geçerlidir. Programı başarıyla tamamlayabilmeleri için lisans derslerinden en az CC notu ve yüksek lisans derslerinden en az CB notu almaları gereklidir. Bilimsel hazırlık dersleri not dökümü belgesinde görünür ancak lisansüstü AGNO hesabına katılmaz.

(8) Bilimsel hazırlık programı öğrencileri misafir öğrenci olarak ders alamazlar.

(9) Bilimsel hazırlık programına kabul edilen öğrencinin, başvurmuş olduğu programa başlayabilmesi için bilimsel hazırlık programı derslerinin tümünü başarmış olması gerekir. Öğrencinin talebi ve Ana Bilim Dalı Başkanlığının uygun görüşü ile bilimsel hazırlık programı devam ederken lisansüstü programından dersler alınabilir, ancak bu derslerin sayısı bir yarıyı için ikiyi geçemez.

Dersler, Ders Alma, İntibak ve Kredi Transferi

MADDE 6– (1) Ana Bilim Dalları, doktora programları için, ders kredilerinin dağılımları, zorunlu/seçmeli derslerler, ders tanımlama formları gibi eğitim planlarını ağ sayfalarında yayımlar. Programa kayıtlı öğrenciler Ana Bilim Dallarının eğitim planlarına uymak zorundadır.

(2) Bilimsel hazırlık programları hariç, açılacak doktora dersleri ve bu derslerden sorumlu öğretim üyeleri her yarıyı Ana Bilim/Bilim Dalları akademik kurullarının önerileri ile Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(3) Öğrenci, akademik takvimde belirtilen tarihlerde ders kaydını yapar, onaylar ve danışmanın da onayıyla ders kaydı kesinleşir. Ders kaydı yapmayan öğrenci öğrencilik haklarından yararlanamaz.

(4) Öğrenci, programın zorunlu ve seçmeli derslerini alır. Zorunlu dersten başarısız olunması durumunda, aynı ders ya da başka bir zorunlu ders alınır. Seçmeli dersten başarısız olunması durumunda, aynı dersi tekrar alma zorunluluğu yoktur. Öğrenci, doktora eğitiminde, yüksek lisans eğitimi sırasında aldığı derslerden isim ve içerik yönünden farklı dersleri alır.

(5) Öğrencinin bir yarıyılıda alacağı derslerin kredi (AKTS) miktarı 40 krediyi (AKTS) geçemez. Tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler mezun olabilmek için zorunlu ve seçmeli derslerden 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, Bilimsel Araştırma Teknikleri ve Yayın Etiği, Doktora Seminer, Doktora Yeterlik, Doktora Tezine Hazırlık ve Doktora Tez Çalışması olmak üzere en az 240 AKTS krediyi tamamlamak zorundadır. Doktora Tezine Hazırlık Dersi mezuniyet kredisine bir kez sayılır. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler, on dört ders Bilimsel Araştırma Teknikleri ve Yayın Etiği, Doktora Seminer, Doktora Yeterlik, Doktora Tezine Hazırlık ve Doktora Tez Çalışması olmak üzere en az 300 AKTS krediyi tamamlamak zorundadır.

(6) Öğrenciler derslere devam etmek zorundadır. Derslere devam zorunluluğu, her yarıyıl için teorik derslerde en az %70, tamamen uygulamalı ders saatinden oluşan derslerde en az %80'dir. Öğrencilerin devam durumları dersin öğretim üyesi tarafından izlenir. Ders devam durumunun, ders değerlendirme ölçütlerine katkısı ve devam zorunluluğu, dersin öğretim üyesi tarafından yarıyıl başında ders tanımlama formu ile öğrenciye bildirilir.

(7) Öğrenci, seçmeli derslerini danışman görüşü ile aynı Enstitü içinden ve/veya üniversite içi ve üniversite dışı Enstitü ve lisans programlarından seçer. Lisans dersleri, ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz. Üniversite içinde ders seçimi Öğrenci İşleri Bilgi Sistemi üzerinden yapılır. Lisans ve üniversite dışında ders seçimleri danışman ve Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanının uygun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile yapılır. Öğrenci, üniversite dışından ders almak için enstitünün belirlediği tarih aralığında ve belirlediği form ile başvuru yapar.

(8) Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Yayın Etiği dersi ortak ders statüsünde açılabilirdiği gibi her Ana Bilim/Bilim Dalı tarafından da açılabilir.

(9) Aynı Ana Bilim Dalında hem Türkçe hem İngilizce program açılmışsa; Türkçe programa kayıtlı öğrenci İngilizce programdan ders alabilir. Aldığı dersler kendi programından alınmış sayılır. İngilizce programa kayıtlı öğrenciler Türkçe programdan aldığı dersleri İngilizce programa saydıramaz.

(10) Doktora öğrencisi, Enstitü tarafından danışman ataması yapıldıktan sonra onu izleyen yarıyıldan itibaren danışman adına açılan "Doktora Tezine Hazırlık" dersini alır. Bu ders, danışman adına açılır, güz/bahar dönemleri ve yaz ayları da dâhil olmak üzere doktora yeterlik sınavında başarılı olduktan sonraki ilk yarıyıla kadar devam eder.

(11) Doktora öğrencisi, Enstitü tarafından danışman atanması yapıldıktan sonra ikinci yarıyıldan itibaren danışman adına açılan seminer dersine kayıt olmakla yükümlüdür. Seminer dersini alan öğrenciler danışmanlarının da katıldığı bir oturumda dinleyicilere açık olarak tez konusu kapsamında sözlü sunumlarını yapar. Değerlendirme, ders tanımlama formundaki ölçütlere göre yapılır ve danışman tarafından Öğrenci İşleri Bilgi Sistemine girilir. Doktora tez danışmanı için bir dönemde bir şube seminer dersi açılır.

(12) Yeterlik Sınavı Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanı adına açılır. Ders dönemini başarıyla tamamlayan öğrenci en erken üçüncü ve en geç beşinci yarıyılda "Yeterlik Sınavı"na kayıt yaptırmak ve onay vermekle yükümlüdür. Doktora Yeterlik Sınavı ile Doktora Tezine Hazırlık dersleri birlikte seçilmelidir. Yeterlik sınavına kayıt olan öğrenci aynı yarıyıl akademik takvimde belirtilen süre içerisinde sınava alınır.

Doktora Yeterlik Komitesi, danışmanın önerisiyle yeterlik sınavlarında görev alacak doktora yeterlik jürilerini belirler. Sınav değerlendirmeleri Doktora Yeterlik Jürisi tarafından gerçekleştirilir ve başarı notu Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanı tarafından öğrenci bilgi sistemine girilir.

Yatay geçişle gelen ve tüm derslerinden başarılı olan öğrencilere danışman atanarak yeterlik sınavına intibak ettirilir.

(13) Derslerini ve yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, danışmanı adına açılan "Doktora Tez Çalışması" dersine kayıt yaptırmak ve onay vermekle yükümlüdür. Kayıt

yaptırmayan öğrenci ilgili dönem için bu dersten başarısız sayılır. Ayrıca ilgili dönemde Tez İzleme Komitesi toplantılarına katılamaz ve başarısız olarak kabul edilir. Doktora Tez Çalışması dersi güz/bahar yarıyılı ve yaz ayları da dâhil olmak üzere öğrencinin mezuniyetine kadar devam eder.

(14) Öğrenci, kayıtlı olduğu program dışındaki başka bir yükseköğretim kurumundan, üniversite içindeki başka bir programdan ya da kaydının silindiği herhangi bir programdan almış ve başarmış olduğu dersler için bir defaya mahsus ders intibakı talebinde bulunabilir. Öğrenci, intibakını istediği dersler için dersleri aldığı üniversite tarafından onaylı ders tanımlama formlarını, onaylı not dökümü ve not aralığını gösteren dönüşüm tablosunu kayıtlı olduğu programın Ana Bilim Dalı Başkanlığı aracılığıyla Ana Bilim Dalı Eğitim/İntibak Komisyonuna iletir. Ana Bilim Dalı Eğitim/İntibak Komisyonu tarafından uygun görülen dersler, Ana Bilim Dalı Başkanlığı aracılığıyla enstitüye iletilir ve nihai kararı Enstitü Yönetim Kurulu verir. Daha önce alınan derslerin programdaki derslerle içerik olarak en az %80 oranında benzerlik göstermesi ve AKTS kredisi yönünden eşit ya da yüksek olması gerekmektedir.

Kabul edilen derslerin toplam kredisi, kayıtlı olduğu programın toplam ders kredisinin 1/2'sini geçemez. Ancak öğrencinin kayıtlı olduğu programdan daha önce misafir öğrenci olarak ders almış olması durumunda, aldığı derslerin kredilerinin tamamının sayılması konusu Ana Bilim Dalı Eğitim/İntibak Komisyonu tarafından değerlendirilir ve nihai karar Enstitü Yönetim Kurulu tarafından verilir. Öğrencinin kaydının silindiği Gazi Üniversitesindeki aynı programa tekrar kayıt yaptırmaması durumunda, öğrencinin alıp başarmış olduğu tüm derslerin intibakı yapılır. Danışmanlık dersleri olan Doktora Tez Hazırlık, Doktora Seminer, Doktora Yeterlik Sınavı, Doktora Tez Çalışması derslerinin intibakı yapılamaz. Daha önce mezun olunmuş bir lisansüstü programdan alınan dersler için intibak talebi yapılamaz. Daha önce intibakı yapılan derslerin tekrar intibakı yapılamaz. Öğrenci azami süresi boyunca bir kez intibak talebinde bulunabilir.

Öğrencinin Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Etik dersi kredi intibakı talebinde bulunması durumunda, önceden alınan dersin AKTS kredisi kaç olursa olsun intibakı yapılır. İntibakı yapılacak olan Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Etik dersi AKTS kredisi, Üniversitemiz AKTS kredisi ile eşdeğer kabul edilir.

(15) Yurt içi karşılıklı değişim programları çerçevesinde yükseköğretim kurumlarından alınan lisansüstü dersler, Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığı ve atanmış ise danışmanın görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile devam etmekte oldukları programa aktarılabilir. Bu durumdaki öğrencilerin kredi transferi/intibak işlemlerinde limit aranmaz.

(16) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile imzalanmış protokol, ikili anlaşma, Avrupa Birliği Uyum Programı, Avrupa Birliği Projeleri, öğrenci değişim programları ve benzeri anlaşmalar ile gelen yabancı uyruklu hükümet burslusu öğrenciler, almış oldukları dersler için kredi transfer talebinde bulunabilir. Bu durumdaki öğrencilerin kredi transferi/intibak işlemlerinde limit aranmaz.

(17) Bir dersin açılabilmesi için gerekli asgari öğrenci sayısı ilgili Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Öğrenci sayısının yetersiz olması durumunda öğrenciler açılan diğer derslere aktarılabilir.

(18) Öğrenci notunun harf notuna çevrilmesinde aşağıdaki çizelge esas alınır.

Harf Notu	Katsayı	Standart Puanlama
AA	4,00	90 – 100
BA	3,50	85 – 89,99
BB	3,00	80 – 84,99
CB	2,50	75 – 79,99
CC	2,00	70 – 74,99

DC	1,50	60 – 69,99
DD	1,00	50 – 59,99
FD	0,50	40 – 49,99
FF	0,00	0 – 39,99

Öğrenci Bilgi Sistemine not girişleri sırasında kullanılan kısaltmalar:

B: Başarılı (kredisiz dersler için)
K: Kalır (kredisiz dersler için)
D: Devamsız
G: Girmedi
M: Muaf
E: Eksik
S: Süren Çalışma
VZ: Dersten Çekilme

Danışman Atanması, Danışman Değişikliği, Danışmanlıktan Çekilme ve Tez Konusunun Belirlenmesi

MADDE 7– (1) Ana Bilim Dalı/Bilim Dalı Başkanlığı, programla ilgili bilimsel konuların duyurusunun yapılmasına ve öğrenciler ile öğretim üyelerinin görüşmesine imkân sağlar.

(2) Ana Bilim Dalı/Bilim Dalı Başkanlığı, öğrencinin talebini ve Ana Bilim Dalı Akademik Kurul görüşünü alarak en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar ilgili öğrenci için üniversite kadrosunda tam zamanlı çalışan bir öğretim üyesini danışman olarak enstitüye önerir ve Enstitü Yönetim Kurulu karara bağlar.

(3) Doktora tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda, doktora tez çalışmasına sağlayacağı katkı belirtilmek kaydıyla danışmanın talebi, Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla, üniversite içinden, yurt içi ya da yurt dışındaki bir yükseköğretim kurumundan, yükseköğretim kurumu dışından doktora derecesine sahip ikinci bir tez danışmanı görevlendirilebilir. İkinci tez danışmanı adına doktora tez çalışması dersi açılmaz. İki tane ikinci danışmanlık bir danışmanlık ders yüküne karşılık gelir. Danışman öğretim üyesi en fazla altı lisansüstü öğrenciye ikinci danışman atama teklifinde bulunabilir.

(4) Danışman atama işlemi yapılana kadar, öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve kayıt işlemleri Ana Bilim Dalı Başkanlığı tarafından yürütülür.

(5) Danışman, öğrencinin öğrenim süresince ders alma, ders kaydı ve tez süreçlerinin takibi ve değerlendirmesi konularında danışmanlık yapar.

(6) Danışmanın gerekçeli danışmanlıktan çekilme ya da öğrencinin gerekçeli danışman değişikliği talebi, ilgili Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığının görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile Enstitü Yönetim Kurulunun belirlediği tarihler arasında, ilgili dönem ders kayıt tarihlerinden önce yapılır. Yeni danışman atama süreci ilk defa danışman atama süreci ile aynıdır. Öğrencinin mezuniyetinin planlandığı son yarıyıldan önce danışman değişikliği yapılamaz. Danışman değişikliği durumunda varsa ikinci danışmanın danışmanlığı da kendiliğinden sona erer. Danışman değişikliği durumunda öğrencinin yeni danışmanı ile birlikte yeni tez konusunu önermesi gerekir. Aynı tez konusuyla çalışmaya devam isteyen öğrencinin eski danışmanının yazılı onayının alınarak Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığınca Enstitüye iletilmesi gerekir. Eski danışmanın yazılı onay vermemesi durumunda yeni bir tez konusu belirlenmelidir.

Tez konusunun aynı kalması durumunda tekrar tez önerisi verilmez. Danışman değişikliği ya da danışman değişikliği ile birlikte tez konusu değişen öğrencilerin tez izleme komiteleri yeniden belirlenir, öğrenci yeni tez konusuyla tekrar komite önünde tez önerisini savunur.

(7) a) Yurt dışına görevlendirilmiş öğretim üyesinin danışmanlığı altı ayın sonunda kendiliğinden sona erer. Ancak, öğrenci ve danışmanın birlikte talebi hâlinde danışmanın yurt dışında bulunma süresi dikkate alınarak Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla danışmanlık devam ettirilebilir ya da danışman değişikliği altı aydan önce yapılabilir. Danışmanlık süresi Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla bir yıla kadar uzatılabilir, öğrenci ve danışmanın birlikte talebi hâlinde ek süre verilmesine Enstitü Yönetim Kurulu karar verir.

b) İstifa eden öğretim üyesinin danışmanlığı kendiliğinden sona erer. Ancak, tezini bitirme aşamasındaki öğrenciler için öğrencinin ve danışmanın birlikte talebi halinde altı aya kadar Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla danışmanlık görevi uzatılabilir.

c) Altı aydan fazla süreyle yükseköğretim kurumları dışında başka bir kurumda görevlendirilen veya kadrosuyla geçen (2547 sayılı kanununun 60/a maddesi kapsamında kadrosuyla geçenler hariç) öğretim üyesinin danışmanlığı, öğrenci ve danışmanın birlikte talebi hâlinde danışmanın görevlendirme süresi dikkate alınarak Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla devam ettirilebilir ya da danışman değişikliği altı aydan önce de yapılabilir. Danışmanlık süresi Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla bir yıla kadar uzatılabilir, öğrenci ve danışmanın birlikte talebi hâlinde ek süre verilmesine Enstitü Yönetim Kurulu karar verir.

ç) Emekli olan öğretim üyelerinin danışmanlığı, öğrencinin ve öğretim üyesinin birlikte talebi doğrultusunda, öğrenci yeterlik sınavını geçmiş ise tez bitene kadar Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile devam edebilir. Öğrenci ders aşamasında ise, danışmanlık sona erer. Emekli olan öğretim üyesine yeni danışmanlık verilmez.

(8) Tez konusu önerisi, Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığının uygun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu Kararı ile en geç ikinci yarıyıl sonuna kadar belirlenir. Tez konusu değişiklik taleplerinde, öğrencinin mezuniyeti için gerekli olan azami süre dikkate alınarak Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığının uygun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile ilgili süreç işletilir. Son döneminde olan öğrencinin tez konusu değiştirilemez. Mücbir sebepler durumunda Enstitü Yönetim Kurulu karar verir.

(9) Eğitimi sırasında tez konusu ile ilgili yurt dışı eğitime giden öğrencilerin yarıyıl ders kayıtlarını yapmaları, danışman onaylarını almaları gerekir. Bu kapsamda yurt dışında buldukları süre azami sürelerine dâhil edilir.

Danışmanın Görevleri ve Danışman Atanma Kriterleri

MADDE 8– Danışman;

(1) Ders kayıt sürecinde, öğrencinin kayıtlı olduğu programdan mezun olma şartlarını sağlaması için gerekli zorunlu ve seçmeli derslerle ilgili öğrenciyi bilgilendirir.

(2) Her yarıyıl başında öğrencinin kayıt yenileme işlemlerini, alması gereken zorunlu ve seçmeli dersler ile Seminer, Doktora Tezine Hazırlık ve Doktora Tez Çalışması derslerinin seçimini, öğrenciyle birlikte mevzuata ve müfredata uygun olarak yapar.

(3) İlgili mevzuat ve ilgili programa ait müfredat değişikliklerini takip eder ve öğrenciye bu değişiklikler hakkında bilgi verir.

(4) Öğrencinin tez konusu belirlemesine ve tez önerisi hazırlamasına rehberlik eder,

(5) Tezin etik kurallara ve tez yazım kılavuzuna uygun bir şekilde yazılması konusunda rehberlik eder.

(6) Tez çalışmasıyla ilgili veri talebi, araştırma ve etik izinlerinin alınması gereken durumlarda öğrenciye rehberlik eder ve ilgili formları doldurarak enstitüye başvurması konusunda yönlendirir.

(7) Tez konusu değişikliği gerektiğinde öğrenciye ilgili formları doldurması hususunda rehberlik eder. İlgili formların, Anabilim/Bilim Dalı aracılığıyla enstitüye iletilmesini sağlar.

(8) Tez izleme komitelerinin Ocak-Haziran ve Temmuz –Aralık olmak üzere altı ayda bir toplanmasını sağlar.

(9) Tez savunma jürisinin mevzuatta belirtilen süre içerisinde toplanmasını sağlar.

(10) Tez savunmasından önce tezin intihal raporunun alınmasını ve raporun enstitüye iletilmesini sağlar.

(11) Öğrencinin tez izleme komitesi ve tez savunma jürisinin belirlenmesi konusunda Ana Bilim/Bilim Dalına önerilerde bulunur.

(12) Öğrencinin tez savunma jürisinin Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenmesinden sonra en geç beş iş günü içerisinde tezin tez savunma jüri üyelerine iletilmesini sağlar.

(13) Tez savunma sınavı jüri üyeleri ile iletişime geçip tez savunma sınav tarihini ve saatini belirleyerek ilgili Enstitünün ağ sayfasında duyurulmak üzere Enstitüye bildirir.

(14) Tez savunma sınavından sonra sınav tutanaklarını ve jüri değerlendirme formlarını ilgili Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığına süresi içerisinde teslim eder.

(15) Mezuniyet şartlarını sağlayan öğrencinin mezun edilmesine sistem üzerinden onay verir.

(16) Öğrencileri, değişim programları, yurt dışı eğitim imkânları konusunda bilgilendirir ve yönlendirir.

(17) Öğrencileri tez çalışmaları kapsamında ulusal/uluslararası projelere yönlendirir.

(18) Öğretim üyesi/ ikinci danışman/ öğrenci arasında birinci veya ikinci dereceden akrabalık ilişkisi olması durumunda, öğretim üyesi danışman/ikinci danışman olarak atanamaz, jürilerde yer alamaz. Öğretim üyesinin danışmanlık görevlerini yerine getirmediği durumlarda, öğretim üyesinin geçerli bir mazereti olmaması, mazeret sunmaması ya da bilerek yapmaması durumunda ilgili enstitü danışman ile ilgili soruşturma talebinde bulunabilir.

(19) Doktora programlarına öğrenci alım kontenjanları, programdaki öğretim üyelerinin danışmanlık atama şartlarını sağlama durumları dikkate alınarak belirlenir.

(20) Enstitülere göre doktora öğrencilerine danışman olarak atanacak öğretim üyelerinde aranacak nitelikler aşağıdaki gibidir:

Bilişim Enstitüsü

a) Disiplinlerarası lisansüstü programlar için; Bilişim Enstitüsü bünyesinde yer alan disiplinlerarası lisansüstü programlardan herhangi birisinde son iki yılda en az bir lisansüstü ders (seminer, tez hazırlık ve tez çalışması dersleri hariç) vermiş/veriyor olmak,

b) Tüm Doktora programları için; SCI-Expanded/SSCI/AHCI/E-SCI tarafından taranan dergilerde son beş yılda iki makale yayımlamış olmak veya son iki yıl içerisinde tamamlanan/devam eden/başvuru yapılan TÜBİTAK projelerinde veya uluslararası projelerde koordinatör/ yürütücü/araştırmacı görevi yapmış/yapıyor olmak veya son beş yılda lisansüstü tez kapsamında alınmış patenti olmak.

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

a) En az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olmak,

b) Danışman olarak atanacak öğretim üyesi farklı maddelerden olmak kaydıyla aşağıdaki şartlardan en az üç tanesini sağlamalıdır.

Son 5 yılda;

1) SSCI/SCI-Expanded (Q1, Q2, Q3) /AHCI/SCOPUS/ESCI indekslerinde taranan dergilerde yayımlanmış bir makale,

2) Uluslararası indekslerde taranan dergilerde yayımlanmış bir makale,

3) Ulusal indekslerde (TR Dizin) tarafından taranan dergilerde yayımlanmış bir makale,

4) Ulusal veya uluslararası yayınevleri tarafından yayımlanmış çeviri kitap, bilimsel kitap veya bilimsel bir kitapta bir bölüm yayımlamış olmak,

5) Alanı ile ilgili program başkanlığı tarafından onaylanmış kişisel veya karma ortak sergi/konser düzenlemiş veya vermiş olmak,

6) Ulusal veya uluslararası bilimsel toplantılarda iki sözlü bildiri sunmak ve bildiri kitapçığında özet/tam metin yayımlamak,

7) Alanı ile ilgili Avrupa Birliği, BAP, TÜBİTAK, DPT vb. ulusal veya uluslararası projelerde herhangi bir görev (yürütücü, araştırmacı, eğitmen, uzman, koordinatör...) yürütmek

8) Ulusal veya uluslararası farklı bir üniversiteden bir öğretim üyesi ile lisansüstü tez danışmanlığı yapmış olmak,

9) Tez Hazırlık ve Tez Çalışması dersleri hariç lisansüstü programlarda son 4 dönemde en az bir lisansüstü düzeyde ders vermiş olmak,

c) Doktora programında ikinci danışmanlar için de aynı şartlar sağlanmalıdır. Doktora tez danışmanlığı atamalarında öğretim üyesinin şartları sağladığına dair beyanının kontrolü Anabilim/Bilim Dalı başkanının sorumluluğundadır.

Fen Bilimleri Enstitüsü

Aşağıdaki şartlardan 1. ve 2. madde tüm Ana Bilim Dalları için, 3. madde ise sadece Disiplinlerarası Ana Bilim Dalları için geçerlidir.

a) En az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olmak,

b) SCI-Expanded/SSCI/AHCI/E-SCI tarafından taranan dergilerde son beş yılda iki makale yayımlamış olmak veya son iki yıl içerisinde tamamlanan/devam eden/başvuru yapılan TÜBİTAK projelerinde veya uluslararası projelerde koordinatör/ yürütücü/araştırmacı görevi yapmış/yapıyor olmak veya son beş yılda lisansüstü tez kapsamında alınmış patenti olmak,

c) Disiplinlerarası lisansüstü programlarda danışmanlık ataması yapılabilmesi için; Fen Bilimleri Enstitüsü bünyesinde yer alan disiplinlerarası lisansüstü programlardan herhangi birisinde son iki yılda en az bir lisansüstü ders (seminer, tez hazırlık ve tez çalışması dersleri hariç) vermiş/veriyor olmak.

Doktora tez danışmanlığı atamalarında öğretim üyesinin şartları sağladığına dair beyanının kontrolü Anabilim/Bilim Dalı başkanının sorumluluğundadır.

Doktora programında ikinci danışmanlar için de aynı şartlar sağlanmalıdır.

Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Doktora öğrencilerine danışman olarak atanacak öğretim üyelerinin aşağıda sıralanan maddelerin tümünü sağlaması gerekmektedir:

a) Sağlık Bilimleri Enstitüsü tarafından verilen "Danışmanlık Eğitimi" almak,

b) Sağlık Bilimleri Enstitüsü bünyesinde yer alan lisansüstü programlardan herhangi birisinde son iki yılda en az bir lisansüstü ders (seminer, tez hazırlık ve tez çalışması dersleri hariç) vermiş/veriyor olmak,

c) En az bir yüksek lisans tezi tamamlamış olmak (hazırlık sınıfı hariç en az on yarıyıl süreli tıp, eczacılık, diş hekimliği, veteriner fakültesi mezunu veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip öğretim üyeleri için bu şart aranmaz),

d) Danışman atamasının Enstitü Yönetim Kurulu tarafından onaylanmasını takiben en geç iki hafta sonra Lisansüstü Öğrenci ve Danışman Anlaşması Formunun imzalanması ve Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından enstitüye iletilmesi,

e) SCI-Expanded/SSCI/AHCI/E-SCI tarafından taranan dergilerde son 2 yılda 1 araştırma makalesi yayımlamış/kabul almış olmak veya kendi bilim alanında yayınlanmış en az bir kitap/kitap bölümü veya tamamlanan/devam eden/başvuru yapılan TÜBİTAK projelerinde veya uluslararası projelerde koordinatör/ yürütücü/araştırmacı görevi yapmış/yapıyor olmak veya patent/faydalı modeli/ başvurusu olması.

Doktora Yeterlik

MADDE 9– (1) Derslerini başarı ile tamamlayan, başarı notu en az 3,00/4,00 olan ve Doktora yeterliğe girmek isteyen öğrenci, yeterlik sınavına yarıyıl başında sistem üzerinden kayıt yaptırır. Yeterlik sınavına kayıt yaptırdığı halde yeterlik sınavına girmeyen öğrenci

başarısız olmuş sayılır ve kendisine bir sonraki yarıyılıda yapılmak üzere ikinci bir sınav hakkı tanınır.

(2) Doktora programına kayıtlı öğrenciler en erken üçüncü, en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Beşinci dönemin sonunda yeterlik sınavına girmeyen öğrenci başarısız sayılır.

(3) Yeterlik sınavları, Ana Bilim/Sanat Dalı Başkanlığı tarafından önerilen ve Enstitü Yönetim Kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi en az ikisi kendi yükseköğretim kurumu dışından olmak üzere, danışman dahil beş asıl ve iki yedek (biri üniversite içi biri üniversite dışından olmak üzere) öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda Enstitü Yönetim Kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(4) Doktora yeterlik, yazılı ve sözlü sınavlardan oluşur. Yazılı sınavda en az 75/100 (CB) alarak başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Öğrencinin sözlü sınavdan da en az 75/100 (CB) alması gerekir. Doktora yeterlik sınavı başarı notunun hesaplanmasında yazılı ve sözlü sınavın %50 etkisi vardır. Yeterlik sınavında başarı notu en az 75/100 (CB)'dir. Yazılı sınavdan başarılı olup sözlü sınavda başarısız olan öğrenci, bir sonraki dönem başarılı olduğu yazılı sınav notu geçerli olmak üzere sadece sözlü sınava alınır. Başarı notları, Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığı tarafından yeterlik sınavını izleyen üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir ve Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığı tarafından Öğrenci İşleri Bilgi Sistemi'ne girilir.

(5) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölgülerden (yazılı/sözlü sınav) bir sonraki yarıyılıda tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

(6) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili enstitü kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır. Ayrıca, öğrenci talep etmesi durumunda da ders alabilir. Öğrencinin alması talep edilen bu dersler mezuniyet ortalamasına dahil edilmez ve mezuniyet şartlarına etki edemez.

Tez İzleme Komitesi ve Tez İzleme Süreci

MADDE 10– (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci Doktora Tez Çalışması dersine kaydolur.

(2) Tez çalışmalarının yürütülmesi ve değerlendirilmesi için danışmanın ve Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile en geç bir ay içinde tez izleme komitesi oluşturulur.

(3) Tez izleme komitesi biri danışman olmak üzere üç öğretim üyesinden oluşur. İki öğretim üyesinden biri aynı Ana Bilim/Bilim Dalı içerisinde diğeri ise öncelikli olarak başka bir yükseköğretim kurumundan ya da üniversite içerisinde başka bir Ana Bilim/Bilim Dalından seçilir. Konunun içeriğine göre Enstitü Yönetim Kurulu Tez İzleme Komitesini farklı Ana Bilim Dallarından oluşmak üzere belirleyebilir. İkinci tez danışmanının atanması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(4) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, danışmanın talebi Ana Bilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

(5) Tez izleme komitesi oluşturma kriterleri, ilgili yönetmelik hükümlerine göre yapılır. Tez izleme komitesi zamanında oluşturulmayan öğrencinin danışmanının danışmanlık görevi sona erer ve danışmanlık Ana Bilim Dalı Başkanlığı üzerine alınır. Tekrar danışman atanması durumunda bir ay içerisinde Tez İzleme Komitesi oluşturulmalıdır.

(6) Yurt dışı ile yürütülen ortak programlarda, danışman veya ikinci danışman tez izleme komitesi raporuna esas teşkil edecek bir raporu komite toplantısından önce ilgili Ana Bilim Dalı Başkanlığına iletir. Tez İzleme Komitesi, gönderilen raporu değerlendirerek kendi raporuna ekler.

(7) YÖK ya da TÜBİTAK gibi programlar aracılığıyla doktora sırasında yurt dışına giden öğrencilerin yaptıkları çalışmalar ile ilgili raporlar, tez izleme komitesinin görüşüyle ilgili döneme sayılmak üzere komite raporu olarak Enstitü Yönetim Kurulu tarafından kabul edilebilir.

(8) Yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde tezinin amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini hazırlar, tez izleme komitesi toplantısından en az 15 gün önce komite üyelerine ulaştırır ve danışmanı tarafından belirlenen tarihte tez izleme komite üyelerine sözlü olarak sunar.

(9) Tez önerisini altı ay içinde savunmayan öğrencinin önerisi reddedilmiş sayılır.

(10) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman veya tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

(11) Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığı tez izleme komitesinin kabul, düzeltme ve reddine ilişkin kararını gerekçeleri ile birlikte tez önerisi savunmasını izleyen üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirir.

(12) Herhangi bir sebeple öğrencinin daha önce Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla belirlenmiş olan tez konusu ile tez önerisi arasında farklılık olması durumunda tez önerisi, değişiklik gerekçesi ile birlikte enstitüye bildirilir ve tez konusu Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla kesinleşir.

(14) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı ya da başarısız olarak değerlendirilir. Komite tarafından üst üste iki kez ya da aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(15) Doktora tez çalışmasının notu, ilgili dönemde doktora tez izleme komitesinin, öğrencinin tez çalışması hakkında verdiği kararlar tutarlı olmak zorundadır. Aksi durumda tez izleme komitesi kararı geçerlidir. İlgili dönemde tez izleme komitesi toplantısına katılmayan öğrencinin doktora tez çalışması notu FF olarak değerlendirilir.

Doktora Tezinin Hazırlanması ve Sonuçlandırılması

MADDE 11– (1) Tez savunma jürisinin kurulabilmesi için, öğrencinin zorunlu/seçmeli dersleri, Doktora Seminer, Bilimsel Araştırma Teknikleri ve Yayın Etiği, Doktora Tezine Hazırlık, Yeterlik Sınavı, Doktora Tez Çalışması derslerini başarıyla tamamlaması, tez önerisi savunması sonrasında en az üç başarılı tez izleme komitesi raporu sunması, ilgili enstitünün yayın şartını sağlaması (tüm bilimsel yayınlarda yayının basılmış veya doi numarasının alınmış olması), mezuniyet için AGNO'sunun en az 3,00/4,00 olması ve tez intihal raporunun %20 ve altında olması şartlarını sağlamış olması gerekir.

(2) Enstitülere göre doktora tez savunma jürisi kurulabilmesi için aranacak nitelikler aşağıdaki gibidir;

Bilişim Enstitüsü

a) Tez kapsamında ve alan ile ilgili aşağıdaki asgari şartlardan en az biri sağlanmalıdır. Öğrenci, doktora tez danışmanı ile birlikte, tez konusu ile ilgili olmak üzere:

1) SCI-Expanded (Q1 ve Q2) dergilerde bir yayın,

- 2) Diğer uluslararası indekslerde taranan dergilerde yayınlanmış bir makale,
  - 3) İki TR-Dizin yayın + bir E-SCI yayın,
  - 4) İki TR-Dizin dergilerde yayın + bir Uluslararası kongrede sunulmuş tam metin/özet metin bildiri (Tanınmış yayın evlerinde yayınlanmış olmak üzere bir çalışma bir yerde kullanılabilir.),
  - 5) İki TR-Dizin dergilerde yayın + bir Ulusal/Uluslararası kitap bölümü (Tanınmış yayın evlerinde yayınlanmış olmak üzere bir çalışma bir yerde kullanılabilir.),
  - 6) İki TR-Dizin dergilerde yayın + bir TÜBİTAK başvurusu (Tez Konusu ile ilişkili olduğunu belgelemek kaydıyla),
  - 7) İki TR-Dizin dergilerde yayın + bir AB Çerçeve Programı Bilimsel Araştırma projesi başvurusu (Tez Konusu ile ilişkili olduğunu belgelemek kaydıyla),
  - 8) İki TR-Dizin dergilerde yayın + bir Patent Başvurusu (Tez Konusu ile ilişkili olduğunu belgelemek kaydıyla),
  - 9) İki TR-Dizin dergilerde yayın + bir Ana Bilim Dalı Eğitim Komisyonları tarafından kabul edilen uluslararası kongre/sempozyumda alınan ödül (Tez Konusu ile ilişkili olduğunu belgelemek kaydıyla),
  - 10) Bir E-SCI dergilerde yayın + iki Uluslararası kongrede sunulmuş tam metin/özet metin bildiri (Tanınmış yayın evlerinde yayınlanmış olmak üzere bir çalışma bir yerde kullanılabilir.),
  - 11) Bir Tamamlanan BAP projesi (BAP yönergesinde yayın şartlarını sağlamak kaydıyla),
  - 12) Bir Tamamlanan veya devam eden TÜBİTAK Projesi veya AB Çerçeve Programı Bilimsel Araştırma Projesi veya Uluslararası Bilimsel Araştırma Projesi,
  - 13) Bir Patent almış olmak (Tez Konusu ile ilişkili olduğunu belgelemek kaydıyla)
- Ödül: Bildiri, Sunum, Poster ödülllerinden biri.

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

- a) Öğrenci danışmanı ile birlikte yaptığı çalışmalardan olmak koşuluyla aşağıdaki asgari şartlardan en az birini sağlamalıdır:
- 1) SSCI/SCI-Expanded (Q1, Q2, Q3)/AHCI/SCOPUS/ESCI tarafından taranan dergilerde bir makale (tez kapsamında)
  - 2) TR-Dizin dergilerde iki makale (bir tanesi tez kapsamında diğeri tez kapsamından bağımsız, alan ile ilgili)
  - 3) TR-Dizin dergilerde bir ve diğer uluslararası indekslerde taranan dergilerde bir olmak üzere iki tane makale (bir tanesi tez kapsamında diğeri tez kapsamından bağımsız, alan ile ilgili)
  - 4) TR-Dizin dergilerde bir makale (tez kapsamında) ve Uluslararası kongrede sunulmuş ve kongre kitapçığında yayımlanmış bir tam metin veya iki özet bildiri (alan ile ilgili)
  - 5) TR-Dizin dergilerde yayımlanmış bir makale (tez kapsamında) ve Ulusal/Uluslararası yayınevlerince yayımlanmış bir kitap veya kitap bölümü (alan ile ilgili)
  - 6) Tez kapsamında tamamlanan bir BAP projesi (BAP yönergesinde yayın şartlarını sağlamak kaydıyla)
  - 7) Tez kapsamında tamamlanan veya devam eden bir TÜBİTAK Projesi, AB Çerçeve Programı Bilimsel Araştırma Projesi veya Uluslararası Bilimsel Araştırma Projesi

Fen Bilimleri Enstitüsü

- a) Tez kapsamında ve alan ile ilgili aşağıdaki asgari şartlardan en az biri sağlanmalıdır. Öğrenci, doktora tez danışmanı ile birlikte, tez konusu ile ilgili olmak üzere:
- 1) SCI-Expanded (Q1, Q2, Q3) dergilerde bir yayın
  - 2) Diğer uluslararası alan indekslerde taranan dergilerde basılmış iki makale
  - 3) En az bir TR-Dizin yayın + bir E-SCI yayın
  - 4) En az iki TR-Dizin dergilerde yayın

5) En az bir TR-Dizin dergilerde yayın + bir Ulusal/Uluslararası kitap bölümü (Tanınmış yayın evlerinde yayınlanmış olmak üzere bir çalışma bir yerde kullanılabilir.)

6) En az bir TR-Dizin dergilerde yayın + bir TÜBİTAK başvurusu (Tez Konusu ile ilişkili olduğunu belgelemek kaydıyla)

7) En az bir TR-Dizin dergilerde yayın + bir AB Çerçeve Programı Bilimsel Araştırma projesi başvurusu (Tez Konusu ile ilişkili olduğunu belgelemek kaydıyla)

8) En az bir TR-Dizin dergilerde yayın + bir Patent Başvurusu (Tez Konusu ile ilişkili olduğunu belgelemek kaydıyla)

9) En az bir TR-Dizin dergilerde yayın + bir Ana Bilim Dalı Eğitim Komisyonları tarafından kabul edilen uluslararası kongre/sempozyumda alınan ödül (Tez çalışması ile ilgili olarak ayrıca öğrencinin inceleme aşamasına gelmiş ulusal /uluslararası patent/ faydalı model başvurusu varsa bu başvuru tezle ilgili Q1 kategorisi dışında yayınlanmış bir makaleye eşdeğer kabul edilir.)

10) En az bir E-SCI dergilerde yayın +bir Uluslararası kongrede sunulmuş tam metin/özet bildiri (Tanınmış yayın evlerinde yayınlanmış olmak üzere bir çalışma bir yerde kullanılabilir.)

11) En az bir Patent almış olmak (Tez Konusu ile ilişkili olduğunu belgelemek kaydıyla)

Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Tez kapsamında ve alan ile ilgili aşağıdaki 1, 2 veya 3. maddelerinden en az biri yerine getirilmelidir.

a) Öğrencinin tezi ile ilgili danışmanı ile birlikte hazırladığı ve öğrencinin ilk isim olduğu Q1 kapsamındaki bilimsel dergilerde yayınlanmış veya yayına kabul edilmiş bir araştırma makalesi.

b) Öğrencinin tezi ile ilgili danışmanı ile birlikte hazırladığı ve öğrencinin ilk isim olduğu Q2 kapsamındaki bilimsel dergilerde yayınlanmış veya yayına kabul edilmiş en az bir araştırma makalesi ayrıca değerlendirilmek üzere gönderilmiş bir araştırma makalesi (Tez çalışması ile ilgili olarak, öğrencinin inceleme aşamasına gelmiş ulusal /uluslararası patent/ faydalı model başvurusu varsa bu başvuru tezle ilgili Q1 kategorisi dışında yayınlanmış bir makaleye eşdeğer kabul edilir.)

c) Doktora öğrencisinin ilk isim olduğu ve aşağıda verilen tüm maddelerin karşılandığı yayınlar

1) SCI-Expanded, SSCI veya AHCI kapsamındaki dergilerde yayınlanmış ya da kabul edilmiş tez ile ilişkili bir makale (Tez çalışması ile ilgili olarak öğrencinin inceleme aşamasına gelmiş ulusal /uluslararası patent/ faydalı model başvurusu varsa bu başvuru tezle ilgili Q1 kategorisi dışında yayınlanmış bir makaleye eşdeğer kabul edilir.)

2) Enstitü Kurulu tarafından iki yıllık süre için belirlenecek indekslerde bulunan dergilerde yayınlanmış/kabul edilmiş tez ile ilişkili bir makale. (TR dizin mutlaka yer alacaktır ve diğer indeksler enstitü kurulu tarafından belirlenip ilan edilecektir.)

3) Enstitü Kurulu tarafından iki yıllık süre için belirlenecek indekslerde bulunan dergilerde değerlendirilmek üzere gönderilmiş tez ile ilişkili bir makale. (Değerlendirilmek üzere yayına gönderilen makale ile ilgili inceleme tez izleme komitesi tarafından yapılır.)

d) Öğrenci, tezini Senato tarafından onaylanmış tez yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve danışmanının onayını da alarak Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığı aracılığıyla enstitüye müracaat eder.

e) Doktora tez jürisi, danışman ve Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi kendi yükseköğretim kurumu dışından olmak üzere danışman dâhil beş asıl iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri

altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer almalıdır. Bu durumda doktora tez jürisi yedi asıl ve iki yedek üyeden oluşur.

f) Doktora tez savunma jürisinde görevlendirilecek öğretim üyelerini belirlemek amacıyla uzmanlık alanları göz önünde bulundurularak ve danışmanın görüşü alınarak ilgili Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığı tarafından sınavda yer alacak jüri sayısının iki katı kadar öğretim üyesi isimleri ve bağlı oldukları kurumlar enstitüye bildirilir ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile sınav jürisi oluşturulur.

g) Tez jürisi mücbir sebepler dışında değiştirilemez. Tez jürisine katılmayan/katılamayan üye/üyeler dilekçe ile gerekçeli mazeretini tez savunmasından en geç bir gün önce (mücbir sebepler hariç) Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığına/Müdürlüğe beyan eder. Asıl üye yerine yedek üye, katılmayan asıl üyenin görevli olduğu kurum dikkate alınarak ilgili Ana Bilim Dalı Başkanlığı tarafından tez savunma sınavına davet edilir.

ğ) Öğrenci tezini ve intihal raporunu, Enstitü Yönetim Kurulunca atanan jüri üyelerine ilgili yönetim kurulu tarihinden itibaren en geç beş iş günü içinde teslim eder. Jüri üyeleri, Yönetim Kurulu kararıyla görevlendirildikleri tarih itibari ile en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır.

h) Tez savunma sınavının yapılacağı yer (üniversitemiz akademik birimlerinde olmak koşuluyla) ve tarih, Enstitünün İlgili Ana Bilim/Bilim Dalı tarafından en az yedi gün önce ağ sayfasından duyurulur.

ı) Jüri üyeleri sınav günü tez savunması başlamadan kendi aralarında bir Jüri Başkanı belirlerler.

i) Jüri üyeleri, söz konusu tez hakkında hazırladıkları kişisel raporlarını Jüri Başkanına teslim eder.

j) Tez savunma sınavı, doktora tez çalışmasının sözlü sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak gerçekleştirilir.

k) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında, oy birliği ya da oy çokluğuyla kabul, ret ya da düzeltme kararı verir. Karar, ilgili Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığı tarafından sınavı izleyen üç iş günü içinde kişisel raporlar ile birlikte Enstitüye tutanakla bildirilir. Ret kararı verilmişse, kararı veren jüri üye/üyelerinin ayrıntılı gerekçeleri tutanağa eklenir.

l) Tez savunmasının yapılması gereken azami süresi içinde yapılamaması durumunda yapılamama gerekçesi Haklı ve Geçerli Nedenler Yönergesine uygunluğu incelenmek üzere Ana Bilim Dalı Başkanlığı aracılığıyla Enstitüye iletilir. Enstitü Yönetim Kurulu gerekçenin uygunluk durumuna göre jüri üyelerinde değişiklik yapabilir ya da yeni bir savunma tarihi belirleyebilir.

m) Jüri üyeleri toplandığı halde öğrencinin tez savunmasına girmemesi hâlinde durum jüri üyeleri tarafından tutanak altına alınır ve Ana Bilim Dalı Başkanlığı tarafından aynı gün ilgili Enstitüye iletilir. Öğrencinin belgelendirilmiş mazereti Haklı ve Geçerli Nedenler Yönergesi uyarınca Enstitü Yönetim Kurulu tarafından kabul edildiği takdirde, öğrencinin mazeret süresinin bitiminden itibaren on beş gün içinde yeniden Enstitü Yönetim Kurulu tarafından savunma tarihi belirlenir.

n) Tez jürisi mücbir sebepler dışında değiştirilemez. Tez izleme komitesi üyeleri tez jürisine katılmak zorundadır. Tez jürisine katılmayan/katılamayan üye/üyeler dilekçe ile gerekçeli mazeretini tez savunmasından en geç bir gün önce Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığına beyan eder. Asıl üye yerine, Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanı tarafından jüri üyesinin içeriden ya da dışarıdan olma durumuna göre yedek üye davet edilir ve değişiklik Enstitüye bildirilir. Jürinin toplanamaması durumunda Enstitü Yönetim Kurulu tarafından yeni bir tez savunma sınav tarihi belirlenir.

o) Enstitü Yönetim Kuruluna mazeret sunmayan, sunduğu mazereti kabul edilmeyen, mazereti kabul edilse bile iki kez tez savunma sınavına girmeyen ya da tez savunma sınavı başarısız olarak değerlendirilen öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

ö) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak aynı jüri önünde tezini yeniden savunur. Bu durumda yeni bir sınav tarihi belirlenerek ilan edilir ve aynı jüri ile savunma sınavı gerçekleştirilir. Mücbir sebeplerden kaynaklanan durumlarda jüri değişikliğine Enstitü Yönetim Kurulu karar verir.

p) Tez savunma sınavında başarılı olan öğrenci tez yazım kurallarına göre hazırlanan tezini ve elektronik ortamda bir kopyasını Enstitü tarafından istenen belgelerle birlikte en geç 1 (bir) ay içinde ilgili Enstitüye teslim eder ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla doktora diploması almaya hak kazanır. Tezini ve gerekli belgeleri bir ay içerisinde teslim etmeyen ve mazeret bildirmeyen öğrencinin yasal süresinin bitiminde Enstitü ile ilişkisi kesilir. Bu süre içerisinde öğrencilik haklarından yararlanamaz.

r) Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

s) İlgili Enstitü, tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyasını elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına ve Gazi Üniversitesi Kütüphanesine gönderir.

ş) Öğrenci savunmadan başarılı olduktan sonra Enstitüye evraklarını teslim ederken isterse danışman Yüksek Öğretim Kurulu “Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge” sine göre enstitüden tezin erişime açılmasının ertelenmesini talep edebilir.

t) Enstitü yönetim kurulu, Haklı ve Geçerli Nedenler Yönergesine göre talep hâlinde tez teslim süresini en fazla bir ay uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz. Belirlenen süre içerisinde tezini teslim etmeyen ve mazeret bildirmeyen öğrencinin yasal öğrencilik süresinin bitiminde Enstitü ile ilişkisi kesilir.

Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Kabulü ve İşleyişi

MADDE 12– (1) Yabancı uyruklu adayların kontenjan ve başvuru şartları Ana Bilim/Bilim Dalı Akademik Kurulunun önerisi, Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir. Akademik takvimde verilen süre içerisinde ilgili yarıyıl için doktora başvuruları ilanı ile enstitü ağ sayfasında duyurulur.

(2) Yabancı uyruklu adayların değerlendirilmesi Gazi Üniversitesi Lisansüstü Programlar için Yurtdışından/Yabancı Uyruklu Öğrenci Kabul Yönergesine göre yapılır. Yabancı Uyruklu Kabul Yönergesinde belirtilen “Koşullu olarak kabul edilen aday, ilk dönem sonunda ilgili programa kesin kabul alabilmek için kayıt olduğu derslerden en az 3.00/4.00 ortalamayı tutturmak zorundadır. Derslerden en az 3.00/4.00 başarı notu alma koşulunu sağlayan adaydan başvuru sürecinde eksik olan ALES, GRE/GMAT belgesi, ilgili Ana Bilim Dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile istenmeyebilir.” maddesi yerine belirtilen ortalamayı tutturamayan öğrencinin istenilen belgeyi getirmesi gerekmektedir. Getirmediği takdirde öğrencinin kaydı silinir.

(3) Yabancı uyruklu adaylar doktora programlarında öğrenci olma hakkı kazandıklarında ilgili mevzuat çerçevesinde ve üniversite Yönetim Kurulunca belirlenen katkı payı ve/veya öğrenim ücretlerini öder. Türkiye’de lisans programını tamamlamış yabancı uyruklu adayların doktora programlarına kabulü için başvuracağı programın kabul ettiği program diplomasına; yurt dışında yüksek lisans programını tamamlamış adayların ise Yükseköğretim Kurulu tarafından eş değerliği kabul edilen bir kurumun diplomasına sahip olması gerekir.

(4) Yüksek lisans öğrenimini yurt dışında tamamlayan adayların başvurularında istenilen belgeler;

- a) Başvuru ücretinin yatırıldığını gösteren ve adayın adı-soyadının yer aldığı dekont
- b) YÖK tarafından verilmiş “Yükseköğretim Kurulu’nun Tanınma Belgesi” ya da “Diploma Denklik Belgesi”,
- c) Diplomanın aslı ya da onaylı fotokopisi ile noter onaylı Türkçe tercümesi (Genel not ortalaması surette ve noter onaylı Türkçe tercümede bulunmalıdır.)
- ç) Not dökümünün aslı ya da onaylı sureti ile noter onaylı Türkçe tercümesi (Genel not ortalaması surette ve noter onaylı Türkçe tercümede bulunmalıdır.) ,
- d) Türkçe programlara başvuru yapan adayların varsa başvuru tarihinden önce devlet üniversitelerinin Türkçe Öğrenim, Uygulama ve Araştırma Merkezlerinden (TÖMER) alınmış ve Gazi TÖMER tarafından onaylanmış en az B2 seviyesinde Türkçe yeterlik belgesi
- e) Çifte vatandaşlığa sahip ya da kaydolduktan sonra Türk Vatandaşlığına geçen öğrencilerin kaydoldukları statüyle öğrencilikleri devam eder, değiştirilemez.
- (5) Programa yerleştirilen öğrencilerden B2 seviyesinde Türkçe yeterlik belgesi bulunmayanların en geç iki yarıyıl içerisinde Gazi Üniversitesi TÖMER’den alınan en az B2 seviyesinde olduğunu gösteren yeterlik belgesini getirmeleri gereklidir. Getirmemeleri hâlinde enstitü ile ilişkisi kesilir.
- (6) Programa yerleştirilen yabancı uyruklu öğrenciler kayıt yaptırdıkları dönemde TÖMER’e kayıt olmalı ve ilgili belgeyi ilan edilen tarihler içerisinde ilgili Enstitüye iletmelidir. İletmediği takdirde kaydı silinir.
- (7) Burslu gelen yabancı uyruklu öğrencinin dört yarıyıl içerisinde Gazi TÖMER’den alınmış en az C1 seviyesinde belgesini Enstitüye getirmesi gereklidir. İlgili belgeyi öğrencinin ibraz etmemesi halinde enstitü ile ilişkisi kesilir.
- (8) Resmî dili Türkçe olan yabancı uyruklu adaylardan, yüksek lisans öğrenimini Türkiye’de tamamlamış yabancı dilde yürütülen programlara başvuracak adaylardan Türkçe yeterlik belgesi istenmez.
- (9) Türkiye Burslusu Yabancı Uyruklu Öğrenciler TÖMER’den Türkçe yeterlik belgesine sahip değilse, şartlı kabul ve şartlı kayıt işlemlerinden sonra Gazi TÖMER’de hazırlık okurlar ve en az C1 düzeyinde Türkçe yeterlik belgesi aldıktan sonra doktora programlarına başlayabilirler. TÖMER’de geçen süre en çok dört yarıyıl olup doktora eğitim-öğretim süresine dâhil edilmez. Dört yarıyıl sonunda en az C1 düzeyinde TÖMER belgesi alamayan adayların kayıtları silinir.
- (10) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile imzalanmış protokol, ikili anlaşma, Avrupa Birliği Uyum Programı, Avrupa Birliği Projeleri, öğrenci değişim programları, üniversite ile YÖK tarafından tanınan ve denkliği bulunan yurt dışı üniversiteler arasında imzalanmış protokoller ve anlaşmalar ile gelen yabancı uyruklu hükümet burslusu ve anlaşmalı öğrenciler için Ana Bilim/Bilim Dalının başvuru koşulları aranmaz. Doktora programına başvuran adaylar için Merkezi Yabancı Dil Sınavı ya da Yükseköğretim Kurulu tarafından eş değerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınav sonuç belgesini usullere uygun olarak teslim eden adayın başvurusu dikkate alınır. Doktora eğitiminde yabancı dil eğitimi veren, tamamen veya kısmen yabancı dil ile eğitim veren programlarda, Ana Bilim/ Bilim Dalının yabancı dil puanı ile ilgili ön şartları öğrenci kabulünde esas alınır. Diğer doktora programına başvuruda yabancı dil şartı aranmaz.
- (11) Kesin kayıt sırasında Türk vatandaşları için e-devlet üzerinden alınan e-posta adresinin aktifleştirilmesi ve ikamet adresi ile beraber Enstitüye bildirilmesi gerekir.
- (12) Yabancı uyruklu adaylar doktora başvurusunu şahsen ya da noter vekâleti verilen kişilerce yaparlar. Eksik belge ve yanlış beyan sorumluluğu adaya ait olup tahkik sonrasında eksiklik, yanlışlık, yanıtma veya ilgili makamlardan teyit alınmaması durumunda kesin kayıt yapılmış olsa bile adayın kaydı silinir.
- (13) Belirtilen tarihlerde kayıt yaptırmayan adaylar haklarından vazgeçmiş sayılır.

(14) Yabancı uyruklu öğrenci alımına ilişkin diğer esaslar Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla belirlenir.

(15) Doktora programına yabancı uyruklu öğrenci kontenjanından kayıt yaptıran öğrencilerin sonradan T.C. vatandaşlığına geçmeleri halinde öğrenci katkı payı ve öğrenim ücreti ödemelerinde yabancı uyruklu statüsünde öğrenim hakkı kazandıkları dikkate alınarak yabancı uyruklu öğrencilerin tabi oldukları kurallara uygun olarak ödeme yapmaları gerekmektedir.

Misafir Öğrenci Kabulü

MADDE 13– (1) Misafir öğrenci olarak ders alma başvurusu belirtilen Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile belirlenen süreler içerisinde dersin alınmak istendiği Ana Bilim Dalı Başkanlığına “Misafir Öğrenci Ders Kayıt” formu ile yapılır.

(2) Başka üniversitelerin Lisansüstü öğrencileri, kayıtlı oldukları Enstitü Müdürlüğünden ders almalarına ilişkin yönetim kurulu kararını “Misafir Öğrenci Ders Kayıt” formuna eklemelidirler.

(3) Misafir öğrenci belirlenen ders ücretini öder, ders kaydını yaparak derslere devam eder, dersi/dersleri aldıkları yarıyıl için Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde belirtilen yükümlülüklerini yerine getirir. Ancak, Gazi Üniversitenin öğrencilik haklarından yararlanamaz. Doktora programlarından misafir öğrenci olarak ders alan araştırma görevlilerinden ders ücreti alınmaz.

(4) Misafir öğrenci statüsünde alınacak dersler daha önce lisans veya lisansüstü programlarda alınmış derslerle aynı isimde ve benzer içerikte olamaz.

(5) Misafir öğrenciler, Resmî Gazetede yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğine tabidir.

(6) Misafir öğrencilere diploma veya unvan verilmez. Misafir öğrencilik statüsünün, aldıkları derslerin ve notların gösterildiği belge verilebilir.

(7) Misafir öğrenciler, kendi istekleri ile kayıt iptal talebini ya da ders değişikliği talebini Enstitü Yönetim Kurulunun belirlediği tarihler arasında yapabilirler. Kaydı iptal edilen öğrenciye ücret iadesi yapılmaz.

(8) Misafir öğrencilik ile ilgili diğer hususlar Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

Yarıyıl İzinleri

MADDE 14– (1) Ülkeyi temsilen yurt dışında görevli olarak askerlik yapan, ülkeyi temsilen yurt dışında görevlendirilen ve uzun süreli sağlık sorunu heyet raporu ile belirlenen hastalık Gazi üniversitesi Haklı ve Geçerli Nedenler Yönergesinde belirtilen mazeretler sebebiyle eğitimine devam edemeyen öğrenciler kanıtları ile birlikte mazeret belgelerini, atanmış ise danışman ve Ana Bilim Dalı Başkanlığı görüşü ile beraber yarıyıl izin taleplerinde bulunabilirler. İzin talebi Ana Bilim Dalı Başkanlığı tarafından enstitüye iletilir, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından Gazi Üniversitesi Haklı ve Geçerli Nedenler Yönergesine göre değerlendirilir ve karara bağlanır.

(2) Enstitü Yönetim Kurulunun haklı ve geçerli kabul edeceği nedenler sebebiyle verilecek izinler öğrencilerin azami sürelerinin haricinde tutulur.

(3) Gazi Üniversitesi Haklı ve Geçerli Nedenler Yönergesi kapsamında verilecek izinler Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla en fazla bir yarıyıl olarak verilir. Mazeretin devam etmesi durumunda öğrencinin enstitüye yeniden başvurması gerekir. Azami izin alma süresi programın normal eğitim süresini aşamaz. Zorunlu askerlik görevi nedeniyle yarıyıl izni talebinde bulunan öğrenciye askerlik yükümlülüğü süresince izin verilir.

İlişik Kesme

MADDE 15– (1) Aşağıdaki hâllerde ilgili yönetim kurulu kararıyla öğrencinin enstitüyle ilişkisi kesilir:

a) Öğrencinin, 18/08/2012 tarih ve 28388 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümleri ve sonraki değişiklikler çerçevesinde çıkartılma cezası almış olması,

b) Yabancı uyruklu adayların başvuru sürecinde ibraz ettiği belgelerde herhangi bir eksiklik-yanlışlık tespit edilmesi durumunda bu eksiklik-yanlışlıkların, yabancı uyruklu öğrenciler için ilan edilen son kayıt tarihine kadar giderilmemesi,

c) Programa yerleştirilen yabancı uyruklu öğrencilerin en geç iki yarıyıl içerisinde Gazi Üniversitesi TÖMER'den alınan en az B2 seviyesinde olduğunu gösteren yeterlik belgesini getirememesi,

ç) Burslu gelen yabancı uyruklu öğrencinin dört yarıyıl içerisinde Gazi TÖMER'den alınmış en az C1 seviyesinde olduğunu gösteren yeterlik belgesini getirememesi,

d) Bilimsel hazırlık programında iki yarıyıl sonunda başarılı olamaması,

e) Öğrencinin, zorunlu ve seçmeli dersleri dört yarıyıldan fazla başarıyla tamamlayamaması veya mezuniyet için AGNO'nun en az 3,00/4,00 olmaması,

f) Öğrencinin yeterlik sınavında iki kez başarısız olması,

g) Öğrencinin tez izleme komitesi tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunması,

h) Tez önerisinde ya da doktora yeterlik sınavından iki kez başarısız bulunması ya da mazeretsiz olarak en geç beşinci yarıyıldan önce yeterlik sınavına kayıt yaptırmaması,

ı) Zorunlu ve seçmeli derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen öğrencinin, doktora tez çalışmasını azami sürede tamamlayamaması,

i) Tez savunmasında ret kararı verilmesi ya da düzeltme kararı verilmiş tezin reddedilmesi,

j) Öğrencinin, tez savunma sınavına girmeme durumuyla ilgili mazeretini Enstitü Yönetim Kuruluna sunmaması, mazeret sunması durumunda sunduğu mazeretin kabul edilmemesi ve mazereti kabul edilse bile iki kez tez savunma sınavına girmemesi ya da tez savunma sınavında başarısız olması,

k) Tez savunmasında başarılı olan öğrencinin, tezinin bir örneğini programın azami süresi içerisinde enstitüye teslim etmemesi,

(2) Öğrenci kendi isteği ile gerekli şartları yerine getirerek ilişik kesme talebinde bulunabilir.

MADDE 16– (1) Uygulama Esaslarında belirtilmeyen durumlarda Enstitü Yönetim Kurulu karar verir.

MADDE 17- (1) Bu Uygulama Esasları, 2025-2026 eğitim-öğretim bahar yarıyılından itibaren kayıt yaptıran öğrenciler için uygulanır. Bu tarihten önce kayıt yaptıran öğrenciler hakkında önceki esaslar geçerlidir.

EK MADDE 1- (1) Bu Uygulama Esaslarında MADDE 1, MADDE 2, MADDE 6, ve MADDE 12 hükümlerinde yapılan değişiklikler, Gazi Üniversitesi Senatosunda kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer ve uygulanır.